

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους
Διεύθυνση Σχεδιασμού και Υποστήριξης
Τμήμα Νομικής Υποστήριξης και Συμβουλών

Ταχ. Δ/ση : Λ. Θηβών 196-198, Αγ. Ι. Ρέντης
Ταχ. Κώδικας : 18233
Πληροφορίες : Σταυρούλα Μανωλάκου
Τηλέφωνο : 213-2125648
Email : egdix.gram@keyd.gov.gr

ΠΡΟΣ : Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Χαρ. Τρικούπη 6-10
10679 Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στις υπ' αριθμ. πρωτ. 1540/27.2.2026 και 1550/27.2.2026 Αναφορές Κοινοβουλευτικού Ελέγχου».

ΣΧΕΤΙΚΟ: Το υπ' αρ. 35420/2.3.2026 έγγραφο.

Σε απάντηση των εν θέματι Αναφορών, με θέμα «αναγκαία η θεσμοθέτηση ειδικού μηχανισμού για τα κόκκινα δάνεια που αφορούν αγροτική γη με παραγωγική χρήση και μικρές οικογενειακές μεταποιητικές μονάδες» και «Να δοθεί λύση για τα κόκκινα δάνεια των αγροτών. Επιστολή στον πρωθυπουργό για την προστασία της αγροτικής γης», για τα ζητήματα αρμοδιότητάς μας που τίθενται σε αυτή, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

Η Πολιτεία, αναγνωρίζοντας τις επιπτώσεις που δημιουργήσε η πολυετής οικονομική κρίση στο ιδιωτικό χρέος, έχει ήδη θεσπίσει ένα ολοκληρωμένο και σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων οφειλών. Κεντρικό εργαλείο του πλαισίου αυτού αποτελεί ο εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών, ο οποίος θεσπίστηκε με τον ν. 4738/2020 και λειτουργεί ως μόνιμος μηχανισμός εξεύρεσης βιώσιμων λύσεων μεταξύ οφειλετών και πιστωτών. Μέσω του εξωδικαστικού μηχανισμού παρέχεται σε φυσικά και νομικά πρόσωπα η δυνατότητα να επιτύχουν ρύθμιση των οφειλών τους προς χρηματοδοτικούς φορείς και το Δημόσιο, κατόπιν αντικειμενικής και αυτοματοποιημένης αξιολόγησης της οικονομικής τους κατάστασης. Στο πλαίσιο αυτό μπορούν να προβλέπονται σημαντικές διευκολύνσεις, όπως επιμήκυνση της διάρκειας αποπληρωμής, αναπροσαρμογή επιτοκίων και, όπου αυτό τεκμηριώνεται από την οικονομική κατάσταση του οφειλέτη, περιορισμός της οφειλής. Η διαδικασία εφαρμόζεται οριζόντια για όλες

τις κατηγορίες οφειλετών, συμπεριλαμβανομένων και των αγροτών, οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα να ρυθμίσουν τα δάνειά τους με τρόπο που να λαμβάνει υπόψη τη βιωσιμότητα της παραγωγικής τους δραστηριότητας.

Το θεσμικό αυτό πλαίσιο εντάσσεται στη συνολική ευρωπαϊκή στρατηγική για την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και την ενίσχυση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω σειράς κανονιστικών παρεμβάσεων και οδηγιών, έχει θέσει ως βασικό στόχο τη συστηματική μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας των δευτερογενών αγορών πιστώσεων. Στο πλαίσιο αυτό, η λειτουργία εταιρειών διαχείρισης απαιτήσεων και η μεταβίβαση χαρτοφυλακίων δανείων αποτελούν εργαλεία που προβλέπονται και ρυθμίζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με σκοπό την ενίσχυση της σταθερότητας του τραπεζικού συστήματος και τη διασφάλιση της χρηματοδότησης της πραγματικής οικονομίας.

Επιπλέον, σε ό,τι αφορά την πρόταση για θεσμοθέτηση δικαιώματος εξαγοράς των δανείων από τους ίδιους τους αγρότες ή τους διαδόχους των αγροτικών εκμεταλλεύσεων σε τιμή αντίστοιχη με την τιμή αγοράς τους από επενδυτικά κεφάλαια, θα πρέπει να επισημανθεί ότι μια τέτοια ρύθμιση θα μπορούσε να δημιουργήσει σοβαρούς κινδύνους τόσο για την καλλιέργεια της κουλτούρας πληρωμών όσο και για τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Ειδικότερα, εάν παρέχονταν γενικευμένα στους δανειολήπτες του πρωτογενούς τομέα η δυνατότητα εξαγοράς των δανείων τους σε σημαντικά χαμηλότερη τιμή από την ονομαστική τους αξία, θα δημιουργούνταν ισχυρά κίνητρα στρατηγικής αθέτησης υποχρεώσεων. Υπό τέτοιες συνθήκες, ακόμη και παραγωγοί με πραγματική οικονομική δυνατότητα θα μπορούσαν να παύσουν την εξυπηρέτηση των δανειακών τους υποχρεώσεων, αναμένοντας τη μεταβίβαση των δανείων τους σε χαμηλότερη τιμή προκειμένου να τα εξαγοράσουν ευνοϊκότερα. Μια τέτοια εξέλιξη θα υπονόμει βασικές αρχές της πιστωτικής λειτουργίας, όπως η αξιολόγηση της οικονομικής και περιουσιακής κατάστασης του οφειλέτη και η μη χειροτέρευση της θέσης του πιστωτή, ενώ θα δημιουργούσε σημαντικό ηθικό κίνδυνο και θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τη λειτουργία της πιστωτικής αγοράς και τη χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας, συμπεριλαμβανομένου του πρωτογενούς τομέα.

Περαιτέρω, η θέσπιση ειδικού καθεστώτος εξαγοράς δανείων αποκλειστικά για μία κατηγορία οφειλετών, όπως οι αγρότες, θα δημιουργούσε ζητήματα ίσης μεταχείρισης σε σχέση με άλλες επαγγελματικές ομάδες και οικονομικούς κλάδους που αντιμετωπίζουν αντίστοιχες δυσχέρειες, όπως μικρομεσαίες επιχειρήσεις ή ελεύθεροι επαγγελματίες. Για τον λόγο αυτό, η Πολιτεία έχει επιλέξει τη διαμόρφωση ενιαίων και οριζόντιων μηχανισμών ρύθμισης οφειλών, όπως ο εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών, οι οποίοι εφαρμόζονται με αντικειμενικά κριτήρια σε όλους τους οφειλέτες, διασφαλίζοντας τόσο τη δίκαιη μεταχείριση των πολιτών όσο και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Επιπρόσθετα, η υιοθέτηση ειδικής ρύθμισης που θα παρείχε τη δυνατότητα εξαγοράς δανείων σε τιμή σημαντικά χαμηλότερη της ονομαστικής τους αξίας ενδέχεται να εγείρει και ζητήματα συμβατότητας με το ευρωπαϊκό δίκαιο περί κρατικών ενισχύσεων, στον βαθμό που θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι παρέχει επιλεκτικό οικονομικό πλεονέκτημα σε συγκεκριμένη κατηγορία οφειλετών, χωρίς να πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις του ενωσιακού δικαίου. Ως εκ τούτου, η διαμόρφωση πολιτικών για τη διαχείριση του ιδιωτικού χρέους οφείλει να λαμβάνει υπόψη όχι μόνο τις κοινωνικές και οικονομικές παραμέτρους, αλλά και το ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών.

Η εμπειρία των τελευταίων ετών έχει καταδείξει ότι η διατήρηση ενός συνεκτικού και ενιαίου πλαισίου διαχείρισης του ιδιωτικού χρέους αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στο τραπεζικό σύστημα. Για τον λόγο αυτό, η κυβερνητική πολιτική εστιάζει στη συνεχή βελτίωση και ενίσχυση των υφιστάμενων εργαλείων, τα οποία εφαρμόζονται οριζόντια, διασφαλίζουν ίση μεταχείριση των οφειλετών και είναι πλήρως εναρμονισμένα με το ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο.

Συνεπώς, η Κυβέρνηση έχει ήδη θεσπίσει ένα πλήρες και λειτουργικό σύστημα ρύθμισης οφειλών μέσω του εξωδικαστικού μηχανισμού, το οποίο παρέχει πραγματικές δυνατότητες αντιμετώπισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αφορούν τον πρωτογενή τομέα. Υπό το πρίσμα αυτό, η προτεινόμενη παρέμβαση δεν φαίνεται να προσθέτει ουσιαστική αξία στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο.

Εξάλλου, πρέπει να σημειωθεί ότι πρόσφατα **η κυβέρνηση προχώρησε σε θεσμοθέτηση μέτρων ειδικά για την επανεκκίνηση της αγροτικής οικονομίας (άρθρα 23-26 ν. 5184/2025 ΦΕΚ Α΄34).**

Ειδικότερα, με το άρθρο 23 του ν. 5184/2025, προβλέπεται ότι οι ειδικοί εκκαθαριστές πιστωτικών ιδρυμάτων υπό ειδική εκκαθάριση υποβάλλουν προς έγκριση στην Τράπεζα της Ελλάδος επιχειρησιακά σχέδια με συγκεκριμένους στόχους. Επίσης η διαχείριση των απαιτήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων υπό ειδική εκκαθάριση μπορεί να ανατίθεται σε διαχειριστή πιστώσεων που πληροί συγκεκριμένα κριτήρια. Ειδικά για τους αγρότες, προστίθεται στο άρθρο 145 του ν. 4261/2014 νέα παρ. 7, σύμφωνα με την οποία στην περίπτωση της διαχείρισης απαιτήσεων έναντι αγροτικών οι οποίες παρουσιάζουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά λόγω το κλάδου, στον οποίο απασχολούνται οι οφειλέτες, προτιμάται διαχειριστής πιστώσεων που μπορεί να αναχρηματοδοτήσει τα περιουσιακά στοιχεία ή τις οικονομικές του δραστηριότητες, ο ίδιος ή σε συνεργασία με πιστωτικό ίδρυμα εξειδικευμένο στις αγροτικές δανειοδοτήσεις. Υπολογίζεται ότι η ρύθμιση αφορά σε περισσότερους από 700 συνεταιρισμούς και 21.000 αγρότες, συμβάλλοντας έτσι καθοριστικά στην επανεκκίνηση της αγροτικής οικονομίας.

Επιπλέον στο άρθρο 26 διευκολύνθηκε η πρόσβαση των αγροτών σε χρηματοδοτήσεις, καθώς κατέστη δυνατή μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2025 η σύναψη και ανανέωση συμβάσεων δανείων, πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων, από τράπεζες και λοιπά πιστωτικά ιδρύματα, με αντισυμβαλλόμενους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες για ποσό μέχρι 25.000 Ευρώ, καθώς και η εκταμίευση των σχετικών πιστώσεων, χωρίς την προσκόμιση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας, από τον χρηματοδοτούμενο.

Με το νέο αυτό νομοθετικό πλαίσιο τίθενται οι βάσεις για την προστασία της αγροτικής περιουσίας, εξασφαλίζοντας ότι οι αγρότες θα μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στις οικονομικές υποχρεώσεις προστατεύοντας την ακίνητη περιουσία τους.

Εν κατακλείδι, σημειώνεται ότι η Κυβέρνηση παρακολουθεί διαρκώς την αποτελεσματικότητα των εργαλείων διαχείρισης του ιδιωτικού χρέους και παραμένει προσηλωμένη στη στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης του πρωτογενούς τομέα και της πραγματικής οικονομίας, με γνώμονα τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και τη διατήρηση υγιών συνθηκών στην πιστωτική αγορά.

Η Γενική Γραμματέας

Θεώνη Αλαμπάση